

Tilburg University

Brood en spelen

Frissen, P.H.A.

Published in:
Binnenlands bestuur

Publication date:
2010

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Frissen, P. H. A. (2010). Brood en spelen. *Binnenlands bestuur*, 25.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

BINNENLANDS BESTUUR

Brood en spelen

Voor een politicoloog die ook voetballiefhebber is - mijn vader en ik waren supporter van Fortuna '54 - zijn het bijzondere tijden. De kabinetsformatie kent een vertrouwd verloop, ook al zijn de politieke verhoudingen fors gewijzigd.

Coalities worden verkend, posities betrokken, zwarte pieten nog achter de hand gehouden. Er is veel ongeduld, terwijl uitslag en bezuinigingsnoodzaak taaie en langdurige onderhandelingen voorspellen.

Rituele dansen worden weer opgevoerd: het kernkabinet, het hoofdlijnenakkoord, de stelselherziening, een bestuurslagendiscussie. De parlementaire pers speelt letterlijk Binnenhof-watcher. Belangengroepen bereiden in stilte brieven aan de informateur voor. Departementen oefenen scenario's: links en rechts heroverwegen.

Intussen kijkt het volk naar het breedbeeld van de WK. Ook hier is veel vertrouwd: oranje gekleurde wijken met een enkele dissident die zich aan de gekte stoort. Brave huisvaders in bizarre uitdossing, voor wie het spel slechts bijzaak lijkt.

De merkwaardige consensus dat 'wij' deze keer gaan winnen, zelfs volgens Johan Derksen. De iconische rol van Robben. De politiek correcte activiteiten van het Nederlands elftal, maar ook de boulevardbladenaandacht voor 'Wes en Yolan'.

Politiek en sport komen samen in de wederwaardigheden van de Bavariababes. Wat is dat toch dat Nederland op grote sportevenementen steeds met bier geassocieerd wil worden? Bij de Olympische Spelen tonen wij ons aan de wereld in een bierhal, waar sportbonzen en royalty overtuigend laten zien dat het volk nog steeds brood en spelen wil.

Onze echte Majesteit laat zich daar nooit zien, omdat zij liever het Nederlands Dans Theater aan het buitenland toont. Ondanks mijn postmoderne geneigdheid de tegenstelling tussen high culture en low culture te relativeren, word ik op zulke momenten altijd erg elitair.

Dat onze dappere Brabantse brouwer het internationale grootkapitaal tart met oranje gejurkte babes, wekte op het eerste gezicht mijn sympathie. Die werd nog versterkt toen ik vernam dat het hier om guerrillamarketing gaat. Na Fortuna '54 kwamen in mijn jeugd immers revolutionaire idealen. Aan de muur van mijn tienerkamer hing uiteraard Che.

Al snel besepte ik echter dat Bavariafamilie Swinkels toch weinig verwantschap met Cubaanse vrijheidsstrijders zal voelen. Sterker nog: als de WK naar Nederland komt zal de familie met plezier het alleenrecht op bierverkoop incasseren. Helaas zijn ze daar waarschijnlijk te klein voor.

De WK in Zuid-Afrika laten de bizarre verhouding tussen sport en politiek weer eens indringend zien. De staat investeert in faciliteiten en infrastructuur, bouwt een omvangrijk veiligheidscomplex op, creëert waar nodig een uitzonderingstoestand en garandeert bovenal de exclusieve rechten van FIFA en sponsors, desnoods door nieuwe wetten en verordeningen.

De gemiddelde Zuid-Afrikaan kan zich geen ticket permitteren. De mogelijkheden om wat te verdienen zijn in een straal van enkele kilometers rondom de stadions en in de grote steden even effectief als hardvochtig uitgebannen. Van de Bavariababes weten we het, maar hoeveel sloebbers zonder media-appeal zijn inmiddels opgepakt en tijdelijk verbannen?

Apartheid lijkt even terug. Nog jaren zal het land zuchten onder de staatsschuld die is opgebouwd. De cijfers van Blatter zullen daarentegen weer schitterend zijn. Vroeger noemden we dat imperialisme.

Ook Nederland wil aan deze verdwazing meedoen. Twee bids worden voorbereid – voor het WK voetbal in 2018 of 2022 en voor de Olympische Spelen in 2028. In Rotterdam weten ze inmiddels welke eisen organisatoren van sportevenementen zoals de Tour de France stellen. De openbare ruimte wordt bezet door een commercieel monopolie. Het geweldsmonopolie van de staat beschermt dat monopolie. Moet hier niet eens werkgroep Herooverweging aan worden gewijd?

Dat steden voetbalclubs, waar zelfs de middelmatige reserve boven de Balkenendenorm verdient, subsidiëren, valt nog te verklaren: het gemiddelde raadslid krijgt liever geen doldrieste hooligans op bezoek. Maar de bizarre staatsteun voor internationale sportevenementen - in geld en in de beschikbaarstelling van wet en geweldsapparaat - valt op geen enkele manier te rechtvaardigen.

Er zijn geen zwakke belangen in het geding, emancipatie en beschaving zijn evenmin oogmerken en infrastructuur kan ook zonder evenement worden verbeterd. Stiekem hoop ik op een nieuwe Saar Boerlage.

Paul Frissen is decaan en bestuursvoorzitter van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur, hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg en lid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling.

Abonnementen

[Gratis abonnement](#)
[Proefabonnement](#)
[Meeleesabonnement](#)
[Klantenservice](#)
[Adreswijziging](#)

Feeds & Tweets

[BB iGoogle](#)
[BB RSS Nieuws](#)
[BB RSS Vacatures](#)
[BB RSS Digitaal Bestuur](#)
[BB Twitter](#)

Opleidingen

[Kluwer Opleidingen](#)
[Vrom Academy](#)
[E-studies](#)
[Masterclasses](#)

Websites

[Kluwer](#)
[Kluwer Shop](#)
[Sociaal Totaal](#)
[Vrom Totaal](#)
[Jobnews](#)

Service

[Adreswijziging](#)
[Adverteren](#)
[Contact](#)
[Colofon](#)
[Ingezonden stukken](#)

Vacatures

[Adverteren](#)
[Helpdesk](#)
[Vacaturemanager](#)
[Vacatures zoeken](#)